

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi lääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan lääkärintoimen harjoittamisesta annettua lakia, hammaslääkärintoimen harjoittamisesta annettua lakia, hammaslääkärin toimen harjoittamisesta annettua lakia, optikon toimen harjoittamisesta annettua lakia sekä proviisorin ja farmaseutin toimen harjoittamisesta annettua lakia muutettavaksi siten, että hakemuksesta voitaisiin myöntää muun pohjoismaan kansalaiselle, jolla on oikeus toimia edellä mainituissa laeissa tarkoitetuissa ammateissa muussa pohjoismaassa, oikeus toimia samassa ammatissa Ahvenanmaan maakunnassa, vaikka hänellä ei ole Suomen, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välisessä sopimuksessa eräiden ammattiryhmien hyväksymisestä toimimaan terveydenhuollon, sairaanhoidon ja

eläinlääkintähuollon alalla tarkoitettua suomen kielen taitoa.

Lääkärintoimen harjoittamisesta annettua lakia ja hammaslääkärintoimen harjoittamisesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi lisäksi siten, että Suomessa lääketiedettä tai hammaslääketiedettä opiskelevat muiden valtioiden kuin pohjoismaiden kansalaiset voisivat toimia lääkärin tai hammaslääkärin sijaisina.

Lääkärintoimen harjoittamisesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi myös siten, että lääkintöhallitus voisi erityisestä syystä antaa ulkomaiselle lääkärille ja hammaslääkärille luvan toimia laillistettuna lääkärinä Suomessa.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Muiden pohjoismaiden kansalaisten laillistaminen toimimaan eräissä terveydenhuollon ammateissa Ahvenanmaalla

Suomen, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä eräiden ammattiryhmien hyväksymisestä toimimaan terveydenhuollon, sairaanhoidon ja eläinlääkintähuollon alalla tehdyn sopimuksen (SopS 42/83) 4 artiklan mukaan Suomi voi laillistamista tai muuta hyväksyntää varten vaatia, että hakijalla on tyydyttävät tiedot suomen kielessä. Suomi on soveltanut käytännössä tätä vaatimusta.

Edellä mainittu kielitaitovaatimus on kuitenkin vaikeuttanut muun pohjoismaan kansalaisten laillistamista eli oikeutta toimia Suomessa, mistä puolestaan on aiheutunut ongelmia lähinnä Ahvenanmaan terveydenhuollon työvoiman saannissa. Ahvenanmaan terveydenhuolto on pitkälti riippuvainen lähinnä Ruotsista saatua työvoimasta. Lääkärit, hammaslääkärit, hammaslääkärin toimen harjoittajat ja farmaseutit voivat lääkintöhallituksen luvalla väliaikaisesti toimia viransijaisina Ahvenanmaalla ilman suomen kielen taitoa. Tämä ei ole kuitenkaan riittävästi turvannut työvoiman saantia Ahvenanmaalle.

Muista pohjoismaista saataisiin Ahvenanmaalle nykyistä paremmin terveydenhuoltoalan

työvoimaa, jos työntekijät voitaisiin laillistaa yhteispohjoismaisen sopimuksen edellyttämällä tavalla, jolloin heidät voitaisiin ottaa Ahvenanmaalle pysyvään virkasuhteeseen. Muiden pohjoismaiden kansalaiset eivät kuitenkaan tätä varten halua opiskella suomen kieltä.

Tässä tarkoitettujen ammattiryhmien laillistamista varten on Suomen, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä eräiden ammattiryhmien hyväksymisestä toimimaan terveydenhuollon, sairaanhoidon ja eläinlääkintähuollon alalla tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annetun lain (670/83) 5 §:n nojalla edellytetty suomen kielen taitoa. Koska lääkärintoimen harjoittamisesta annettu laki (562/78), hammaslääkärintoimen harjoittamisesta annettu laki (563/78), hammasteknikon toimen harjoittamisesta annettu laki (220/64), optikon toimen harjoittamisesta annettu laki (429/60) ja proviisorin toimen ja farmaseutin toimen harjoittamisesta annettu laki (1275/87) eivät sisällä säännöksiä alueellisesti rajoitetusta laillistamisesta, on pidetty tarpeellisenä tältä osin tämentää edellä mainittuja lakeja. Lääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain 6 §:ää (1288/87), hammaslääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain 6 §:ää (1289/87), hammasteknikon toimen harjoittamisesta annetun lain 10 §:ää, optikon toimen harjoittamisesta annetun lain 2 §:ää sekä proviisorin toimen ja farmaseutin toimen harjoittamisesta annetun lain 6 §:ää ehdotetaan muutettaviksi siten, että Suomella olisi mahdollisuus myöntää laillistus yksinomaan Ahvenanmaan maakuntaan lääkärille, hammaslääkärille, hammasteknikolle, optikolle, proviisorille ja farmaseutille, joka on muun pohjoismaan kansalainen, vaatimatta häneltä suomen kielen taitoa. Säännöksissä annettaisiin valtuus lääkintöhallitukselle määrätä erityisiä ehtoja laillistamiselle. Tällainen ehto voisi olla esimerkiksi ruotsin kielen taito.

1.2. Suomessa lääketiedettä tai hammaslääketiedettä opiskelevien muiden valtioiden kuin pohjoismaiden kansalaisten toimiminen lääkärin tai hammaslääkärin viransijaisena

Voimassa olevien säännösten mukaan vain Suomen tai muiden pohjoismaiden kansalaiset, jotka opiskelevat lääketiedettä tai hammaslääketiedettä Suomessa, voivat lääkintöhallituksen luvalla toimia väliaikaisesti lääkärin tai

vastaavasti hammaslääkärin viransijaisena Suomessa. Maassamme opiskelee mainittuja aloja myös joitakin muiden valtioiden kansalaisia. Vaikka he kyseisten viransijaisuuksien edellyttämiltä tiedoiltaan ja taidoiltaan vastaavat pohjoismaisia opiskelutovereitaan, ei heillä ole mahdollisuutta toimia opiskeluaikanaan viransijaisina ja näin hankkia alaltaan lisäkokemusta ja osaltaan auttaa työvoimatilannetta.

Lääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain 6 §:ää ja hammaslääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain 6 §:ää ehdotetaan muutettavaksi myös siten, että Suomessa lääketiedettä ja vastaavasti hammaslääketiedettä opiskelevien myös muiden valtioiden kuin pohjoismaiden kansalaiset voisivat toimia lääkärin tai hammaslääkärin viransijaisena.

1.3. Ulkomaisen lääkärin laillistaminen Suomessa eräissä tapauksissa

Maassamme on sairaaloita ja yksityisiä lääkäriasemia, joissa työskentelee sellaisia erikoislääkäreitä ja alalle erikoistuvia lääkäreitä, jotka eivät ole Suomen tai muun pohjoismaan kansalaisia. Heillä on kuitenkin lääkintöhallituksen antama lupa harjoittaa lääkärintointia. Se, etteivät nämä lääkärit ole laillistettuja, estää heitä tekemästä eräitä keskeisiä erikoisalansa toimenpiteitä kuten raskauden keskeytyksiä ja sterilointia. Tämän vuoksi ehdotetaan lääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain 6 §:ää muutettavaksi siten, että lääkintöhallitus voisi erityisestä syystä ja määräämnsä ehdoin antaa ulkomaiselle lääkärille luvan toimia Suomessa laillistettuna lääkärinä.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia.

3. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**lääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan lääkärintoimen harjoittamisesta 14 päivänä heinäkuuta 1978 annetun lain (562/78) 6 §, sellaisena kuin se on 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1288/87), näin kuuluvaksi:

6 §

Mitä 2—5 §:ssä on säädetty, koskee vain Suomen kansalaista, lukuunottamatta 2 §:n 2 momenttia, jota sovelletaan myös muiden pohjoismaiden sekä Suomessa lääketiedettä opiskeleviin muiden valtioiden kansalaisiin.

Lääkintöhallitus voi määräämnsä ehdoin myöntää hakemuksesta muun pohjoismaan kansalaiselle, jolla on oikeus toimia lääkärinä muussa pohjoismaassa, 3—4 §:ssä tarkoitetun oikeuden toimia Ahvenanmaan maakunnassa.

Ulkomaalaiselle, joka on suorittanut 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun tutkinnon ja jolla on tehtävän edellyttämä, asetuksella säädettävä

pätevyys sekä riittävä kielitaito, lääkintöhallitus voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää määräämnsä ehdoin luvan 2—5 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin tai oikeuden toimia lailistettuna lääkärinä.

Lääkintöhallitus voi peruuttaa 3 momentissa tarkoitetun luvan, jos siihen harkitaan olevan syytä.

Sen lisäksi, mitä tässä pykälässä säädetään, on Norjan, Ruotsin ja Tanskan kansalaisista säädetty erikseen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1989.

2.

Laki**hammaslääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hammaslääkärintoimen harjoittamisesta 14 päivänä heinäkuuta 1978 annetun lain (563/78) 6 §:n 1 ja 3 momentti,
sellaisina kuin ne ovat 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1289/87), sekä
lisätään 6 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 4 momentti sekä muutettu 3 momentti siirtyvät 3—5 momentiksi, seuraavasti:

6 §

Mitä 2—5 §:ssä on säädetty, koskee vain Suomen kansalaista, lukuunottamatta 2 §:n 2 momenttia, jota sovelletaan myös muiden pohjoismaiden sekä Suomessa hammaslääketiedettä opiskeleviin muiden valtioiden kansalaisiin.

Lääkintöhallitus voi määräämnsä ehdoin myöntää hakemuksesta muun pohjoismaan kansalaiselle, jolla on oikeus toimia hammaslääkärinä muussa pohjoismaassa, 3—4 §:ssä

tarkoitettun oikeuden toimia Ahvenanmaan maakunnassa.

Lääkintöhallitus voi peruuttaa 3 momentissa tarkoitetun luvan, jos siihen harkitaan olevan syytä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1989.

3.

Laki

hammasteknikon toimen harjoittamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään hammasteknikon toimen harjoittamisesta 30 päivänä huhtikuuta 1964 annettuun lakiin (220/64) uusi 1 a § seuraavasti:

1 a § Lääkintöhallitus voi määräämnsä ehdoin myöntää hakemuksesta muun pohjoismaan kansalaiselle, jolla on oikeus toimia hammas- teknikkona muussa pohjoismaassa, 1 §:n 1	momentissa tarkoitetun oikeuden toimia Ahvenanmaan maakunnassa. Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 1989.
---	--

4.

Laki

optikon toimen harjoittamisesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään optikon toimen harjoittamisesta 11 päivänä marraskuuta 1960 annetun lain (429/60) 2 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

2 § — — — — — Lääkintöhallitus voi määräämnsä ehdoin myöntää hakemuksesta muun pohjoismaan kansalaiselle, jolla on oikeus toimia optikkona muussa pohjoismaassa, oikeuden toimia laillis-	tettuna optikkona Ahvenanmaan maakunnassa. Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 1989.
--	---

5.

Laki

proviisorin toimen ja farmaseutin toimen harjoittamisesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään proviisorin toimen ja farmaseutin toimen harjoittamisesta 31 päivänä joulukuuta 1987 annetun lain (1275/87) 3 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

3 § — — — — — Lääkintöhallitus voi määräämnsä ehdoin myöntää 2 §:ssä mainitut edellytykset täyttävälle muun pohjoismaan kansalaiselle, jolla on oikeus toimia proviisorina tai farmaseuttina	muussa pohjoismaassa, oikeuden toimia laillistettuna proviisorina tai laillistettuna farmaseuttina Ahvenanmaan maakunnassa. Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 1989.
---	--

Helsingissä 6 päivänä lokakuuta 1989

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

1.

Laki**lääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan lääkärintoimen harjoittamisesta 14 päivänä heinäkuuta 1978 annetun lain (562/78) 6 §, sellaisena kuin se on 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1288/87), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

6 §

Mitä 2—5 §:ssä on säädetty, koskee vain Suomen kansalaista, lukuunottamatta 2 §:n 2 momenttia, jota sovelletaan myös muiden pohjoismaiden kansalaisiin.

Ulkomaalaiselle, joka on suorittanut 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun tutkinnon ja jolla on tehtävän edellyttämä, asetuksella säädettävä pätevyys sekä riittävä kielitaito, lääkintöhallitus voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää luvan määräämensä ehdoin 2—5 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin.

Lääkintöhallitus voi peruuttaa 2 momentissa tarkoitetun luvan, jos siihen harkitaan olevan syytä.

Sen lisäksi, mitä tässä pykälässä säädetään, on muiden pohjoismaiden kansalaisista säädetty erikseen.

Ehdotus

6 §

Mitä 2—5 §:ssä on säädetty, koskee vain Suomen kansalaista, lukuunottamatta 2 §:n 2 momenttia, jota sovelletaan myös muiden pohjoismaiden sekä Suomessa lääketiedettä opiskeleviin muiden valtioiden kansalaisiin.

Lääkintöhallitus voi määräämensä ehdoin myöntää hakemuksesta muun pohjoismaan kansalaiselle, jolla on oikeus toimia lääkärinä muussa pohjoismaassa, 3—4 §:ssä tarkoitetun oikeuden toimia Ahvenanmaan maakunnassa.

Ulkomaalaiselle, joka on suorittanut 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun tutkinnon ja jolla on tehtävän edellyttämä, asetuksella säädettävä pätevyys sekä riittävä kielitaito, lääkintöhallitus voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää määräämensä ehdoin luvan 2—5 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin tai oikeuden toimia lailistettuna lääkärinä.

Lääkintöhallitus voi peruuttaa 3 momentissa tarkoitetun luvan, jos siihen harkitaan olevan syytä.

Sen lisäksi, mitä tässä pykälässä säädetään, on *Norjan, Ruotsin ja Tanskan* kansalaisista säädetty erikseen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1989.

2.

Laki**hammaslääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan hammaslääkärintoimen harjoittamisesta 14 päivänä heinäkuuta 1978 annetun lain (563/78) 6 §:n 1 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1289/87), sekä *lisätään* 6 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 4 momentti sekä muutettu 3 momentti siirtyvät 3—5 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

6 §

Mitä 2—5 §:ssä on säädetty, koskee vain Suomen kansalaista, lukuunottamatta 2 §:n 2 momenttia, jota sovelletaan myös Norjan, Ruotsin ja Tanskan kansalaisiin.

Lääkintöhallitus voi peruuttaa 2 momentissa tarkoitetun luvan, jos siihen harkitaan olevan syytä.

Ehdotus

6 §

Mitä 2—5 §:ssä on säädetty, koskee vain Suomen kansalaista, lukuunottamatta 2 §:n 2 momenttia, jota sovelletaan myös *muiden pohjoismaiden sekä Suomessa hammaslääketiedettä opiskeleviin muiden valtioiden kansalaisiin.*

Lääkintöhallitus voi määräämnsä ehdoin myöntää hakemuksesta muun pohjoismaan kansalaiselle, jolla on oikeus toimia hammaslääkärinä muussa pohjoismaassa, 3—4 §:ssä tarkoitetun oikeuden toimia Ahvenanmaan maakunnassa.

Lääkintöhallitus voi peruuttaa 3 momentissa tarkoitetun luvan, jos siihen harkitaan olevan syytä.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1989.*
